

TIO i TOPP – 2013

Slaktgrisproduktion

(föregående års placering inom parantes)

1 Ösby Gård, Önnerståhl smågris AB, Eskilstuna

- (-) Del- och externintegrerad besättning med 1760 slaktgrisplatser i 5 avdelningar med långtrågsboxar. Blötfoder med energivärderade alternativa fodermedel, bröd, deg, drank, premix, rapsmjöl, mjölk och spannmål. Besättningen sköts av ägaren Jonas Önnerståhl tillsammans med personalen Merja Vaino och Linda Jonsson. Skattad arbetsåtgång är 0,3 tim/slaktgris. Alla inköpta grisar vägs och man väger 15 % av egna smågrisar vid insättning. **Nöjd med i stallet:** Mycket nöjd med långtrågsboxarna där grisarna håller rent i stor utsträckning. **Framgångsfaktorer:** Långvarig och målmedveten satsning på grisproduktionen sedan 2011. Att vara noga att värdera och komma så rätt i foderstaten som möjligt med många alternativa råvaror.

2 Östra Kråkerums gård, Anders och Lars Johansson, Mönsterås

- (1) Helintegrerad besättning med 900 slaktgrisplatser. Blandade boxar med lång- och tvärtråg. Tvåfasfoder med vatten, koncentrat och spannmål. Besättningen sköts av ägarna – sysslingarna Anders och Lars Johansson och djurskötaren Catarina Anderberg. Skattad arbetsåtgång 0,3 tim/slaktgris. Ca 30 % av grisarna vägs vid insättning. **Nöjd med i stallet:** Långtrågsboxarna där boxhygien är mycket bra. **Framgångsfaktorer:** En bra smågris. Hög fodertilldelning vid insättning. Strikta rutiner vid insättning.

3 Ek, Inge & Siv Jonsson, Vara

- (-) Helintegrerad besättning med 2 avdelningar, 1 reststall och totalt 600 slaktgrisplatser. Hälften av boxarna har långtråg och hälften tvärtråg. Hemmablandat blötfoder med vassle. Besättning är leverantör av Guldgris. Besättningen sköts av ägarna tillsammans med personalen Karl-Olof Davidsson och Isabell Westin. Skattad arbetsåtgång 13,5 min/slaktgris. Alla grisar vägs vid insättning. Besättningen var tidigare hybridproducent och har ställt om till bruksbesättning. **Nöjd med i stallet:** Bra ventilation och bra luft. Friska grisar med låg andel anmärkningar. **Framgångsfaktorer:** Trerasgrisar och ligger i framkant med avelsframsteg. Mer fokus på slaktgrisproduktionen. Full giva från första dagen vid insättning. Väldigt nöjda med rådgivning från Camilla Hallgren, Hushållningssällskapet.

4 Askeberga Gård, Jan och Maria Eklöf, Tidå

- (5) Integrerad besättning med 2 avdelningar och totalt 960 slaktgrisplatser. Långtrågsboxar med betongspalt byggt 2004. Blötfoder med spannmål, soja, premix och vassle. Besättning är leverantör av Guldgris. Besättningen sköts av ägarna. Hälften av grisarna vägs vid insättning. **Nöjd med i stallet:** Långtrågsboxarna. Tillväxtstallarna är bra, friska och snabbväxande grisar hela vägen till slakt. Stallarna är lättjobbade. **Framgångsfaktorer:** Fokus på grisproduktionen. Spar grisarna kullvis hela vägen till slaktgristallet. Det har rullat på stadigt under året. Noggrann foderjustering varje dag. Kalibrerar ögat vid urval av vilka grisar som ska skickas till slakt. Avvecklar suggorna under 2013 för att bli externintegrerad under 2014.

5 Mellomgården, Götene

- (-) Helintegrerad besättning (satellit) med 4 avdelningar och totalt 1880 slaktgrisplatser. Långtråg- och tvärtrågsboxar. Blötfoder med bland annat stärk och permeatvassle. Besättningen sköts av ägaren Peter Karlsson och personalen Ida Haglund och Karl-Erik Holgersson. Skattad arbetsåtgång 12 min/slaktgris. Alla grisar vägs vid insättning. **Nöjd med i stallet:** Värmetillförseln är bra vilket ger bra insättningsklimat för grisarna. Detta ger rena boxar och bra miljö hela uppfödningstiden. **Framgångsfaktorer:** Genuint intresse för grisar och produktionen. Kontinuerlig uppföljning av produktionen. En bra smågris. Nära dialog med foderrådgivare och maximerar foderråvarorna. Genomtänkta, fastställda rutiner som alla försöker följa och en genomtänkt insättnings- och utslaktningsstrategi.

6 Kollbogården Västermark Lantbruks AB, Lundsbrunn
(-) Slaktgrisbesättning med 4 avdelningar och 1680 slaktgrisplatser. Tvärtrågsboxar i alla stall. Grisarna utfodras med blötfoder innehållande egen spannmål, soja, premix och lättdrink. Besättning är leverantör av Guldgris. Besättningen sköts av ägarna Johan och Fredrik Håkansson och personalen Tommy Andersson och Victor som extra resurs. Skattad arbetsåtgång 5 min/gris. Alla grisar vägs vid insättning.
Nöjd med i stallet: Ventilationen, luftmiljön. Stallarna är tidseffektiva, det är liten yta att gå över vid skötsel och tvätt.
Framgångsfaktorer: Kontinuitet och noggrann uppföljning på ev. störningar. Ingen lämnar stallet innan allt är helt klart. Daglig foderjustering. Långsam och försiktig foderkurva vid insättning. När allt rullar på efter insättning gasar man på fodret. Kommer under 2014 jobba vidare för en ökad kvalitet på smågrisar som köps in.

7 Mycklinge Skarsvad Gris AB, Västerås
(-) Integrerad satellitbesättning med 3 avdelningar och totalt 1200 slaktgrisplatser. Långtrågsboxar. Grisarna utfodras med blötfoder enligt rapsgriskonceptet.
Besättningen ägs av Mats Pettersson, Tina Sjödin, Leif Sjödin, Vicki Skure Eriksson och Johan Eriksson och sköts tillsammans med personalen Magnus, Anneli och Mia. Skattad arbetsåtgång 18 min/slaktgris. 5 -10 % av grisarna vägs vid insättning.
Nöjd med i stallet: Har med bra och förebyggande underhåll kunnat skapa och behålla en god stallmiljö.
Framgångsfaktorer: Engagerade och duktiga medarbetare samt standardiserade arbetsätt, alla gör lika. Sedan januari 2012 har besättningen haft ett väldigt gott hälsoläge med låg andel slaktanmärkningar. Sedan juli 2012 producerar man Rapsgris.

8 Vestergård Lantbruk AB, Kungsbacka
(-) Externintegrerad besättning med 5 avdelningar och 1720 slaktgrisplatser. Långtrågsboxar. Blötfoder med spannmål, gränsmjölk, premix och åkerbönor.
Besättningen ägs och sköts av ägarna Lennart Albertsson och Jan Börjesson. Skattad arbetsåtgång 25 min/slaktgris. Alla grisar vägs vid insättning.
Nöjd med i stallet: Noggranna med att ha rent i komponenttanken.
Framgångsfaktorer: Noggrann energivärdering av ingående råvaror. Servar kontinuerligt ventilation och foderanläggning.

9 Amundsgård AB, Hjortsberga
(-) Integrerad besättning med 1800 slaktvinsplatser. 50 % långtrågsboxar och 50 % tvärtrågsboxar med ho på båda sidor. Blötfoder med egen kvarnanläggning.
Besättningen sköts av ägarna och Göran Wremert och Hanna Fridell. Grisarna vägs vid insättning. Skattad arbetsåtgång ca 0,2 tim per slaktvin.
Nöjd med i stallet: Nöjd med planlösningen i stallarna och en bra utlastning.
Framgångsfaktorer: Fasta dokumenterade rutiner och en duktig och stabil personal.
Fodret är en jämn blandning över hela året. Farhågor fanns när besättningen slutade med permeatvasslen och ts-halten blev lägre att resultatet inte skulle bli lika bra, men det fungerar bra.

10 Skälbygrisen AB, Enköping
(-) Slaktgrisbesättning med 8 avdelningar och totalt 2500 slaktgrisplatser. Tvärtrågsboxar. Grisarna utfodras med blötfoder enligt rapsgriskonceptet.
Besättningen är ett dotterbolag till Esplunda Lantbruk AB som ägs av Per Nilsson. Besättningen sköts i huvudsak av Armands Caune. Faktisk arbetsåtgång 17,3 min/slaktgris inklusive tvättning, foderhantering, underhåll, flytt, gödsel och administration. Grisarna vägs vid insättning.
Nöjd med i stallet: Ventilationen från Skov och den restlösa utfodringsanläggningen från Weda.
Framgångsfaktorer: Armands är en duktig och engagerad medarbetare som tar ansvar för grisproduktionen. Ett bra samarbete med smågrisuppfödaren Petter Kjellerby och hans personal. Nöjd med rapsgriskonceptet och anläggningen som startades upp i början av 2012. Under 2014 kommer besättningen att arbeta ännu mer för en ännu bättre hälsa och högre klassning.

Resultat för besättningarna på topplistan

Tillväxt, gram/dag	967	(952)
Foderförbrukning, MJ NE/kg tillväxt	23,4	(24,0)
Klassning, %	58,2	(58,2)
Dödlighet,%	1,1	(1,0)

Föregående års resultat inom parantes

För att få fram de bästa besättningarna har vi vägt samman tillväxt, foderförbrukning, klassning och dödlighet med ekonomiska vikter. Tillväxten är korrigerad till samma insättningsvikt och foderförbrukningen till samma insättningsvikt och samma slaktvikt.

Alla besättningar som sänder in resultat till medeltalsberäkningen har möjlighet att hamna på 10 i topp. I referensgrupp PigWin har vi beslutat att följande regler ska gälla för att besättningen skall vara aktuell för topplistan:

- ❑ Det skall finnas insända resultat för minst 60% av besättningens slakt.
- ❑ Perioder räknas till de år de avslutas, dvs. alla perioder med sista slakt under 2013 räknas till 2013.
- ❑ Helst bör alla grisar vägas vid insättningen, om så inte är fallet bör åtminstone en representativ del av grisarna vara vägda
- ❑ Vid användning av alternativt foder bör detta vara energivärderat
- ❑ Referensgruppen förbehåller sig rätten att utesluta, eller korrigera resultatet, för besättningar där vi (om möjligt i samråd med eventuell rådgivare) bedömer att resultatet är felaktigt eller orimligt.

Referensgrupp PigWin har bestått av Kerstin Annér, Petra Mattsson och Ingvar Eriksson, Svenska Pig, Åsa Bönstig, Avelspoolen, Sarah Johansson, KLS Ugglarps, Therese Pihlheden, HK Scan och Caroline Germer, Skövde Slakteri.